

Sınırdaki Karşılaşmalar

Sınır yazınında sınırların paradoksal yerler olduğu söylenir. Neresinden hangi statü sahibi olarak baktığına göre değişen anlam ve işlevlerinin olduğu sıklıkla belirtilir. Sınır kapısından içeri girme izni olmayan bir yabancı olarak tecrübe edildiğinde dışlayıcıdır, filtrelerle doludur, lakin ne zaman isterse girip çıkabilen biri için sadece yol üstü bir hattır. (Paasi 1999) Bulduğu coğrafya, sosyal ve jeopolitik konuma göre farklılık gösteren sınır dinamikleri yine de eşitsizlik ve farklılıkların nasıl yaşandığı konusunda benzerlik gösterir. O anlamda Anderson'un çalışmalarında sıklıkla altını çizdiği gibi sınır ve sınır bölgeleri, farklılığın, eşitsizliğin, ekonomik, siyasi ve sosyal yaşamdaki asimetrik ilişkilerin en kolaylıkla teşhir edilebileceği yerlerdir. (Anderson 1999) Farklı, değişken birbiriyle kesişen ve çelişen ilişkilerin kimi zaman kimsenin ruhu duymadan çoğu zamansa herkesin haberdar olduğu ama kayıtsız kaldığı bir şiddetle yaşandığı yerlerdir. Görünürlük anlamında oldukça hileli yerlerdir, bazılarının yokken var olduğu, bazılarının ise varken hiç olmadığı alanlardır. Bu görünürlük ve görünmezlik meselesi daha çok bireyin kendisini hangi sınır hattında ne zaman, nasıl ve ne sebeple bulduğu değişkenleri üzerinden belirlenir. (Biner 2014b) Bir sınırdan diğerine geçmeye çalışan düzensiz bir göçmen için görünürlük kimi zaman ancak öldüğü ve bedeni bulunduğu zaman mümkündür, zira ancak o zaman “yok olduğu alandan” var olduğu alana geçiş yapabilir. (Coutin 2003) Kimi zaman bu bile söz konusu değildir, fakat bazı durumlarda iktidar temsilcileri tarafından kim olduğu teşhir edilemeyen özne görünür kılınmasına gerek duyulmayan, sadece rakam olarak kaydedilen ya da anons edilen özne olarak ele alınır.

Bu çalışma Türkiye sınır(lar)ını geçmeye çalışan göçmenlerin sınır tecrübelerini “yasallık/yasadışı”, “görünürlük/görünmezlik” meselesi üzerinden ele almayı hedeflemektedir. Çalışma sınırı geçmeye çalışan bireyin hangi durumlarda görünür ve kaydedilen/kayda geçen özne olduğu, hangi durumlarda ise “görünmez” ve “kaydedilmeye gerek görülmeyen” özneye dönüştüğü yasallık, yasadışı ve sınırdışı etme meseleleri üzerinden inceleyecektir. Sınır geçme eylemi birçok yoldan gerçekleştirilebilir. Hangi yol ve yöntemle gerçekleşeceği, sınır coğrafyası, sınırdaki

kontrol mekanizmaları, ilişki ağları ve sahada faaliyet gösteren resmi ve gayri resmi aktörlerin ilişki ve etkileşimleri üzerinden belirlenir. Bu iddiadan yola çıkarak, göçmen, sığınmacı ve mültecilerin sınırla kurdukları ilişkiyi, sınıra dair olan algılarını anlamak için irdelenmesi gereken belli başlı değişkenler olduğunu söyleyebiliriz. Öncelikle, hangi sebep ve koşullarda bireyin kendini sınır bölgesinde bulduğu, burada yaşadığı süre içerisinde günlük hayatı nasıl pratik ettiği, günlük hayatı pratik ederken sınırla ve sınırda olma haliyle nasıl bir ilişki geliştirdiği, zaman içinde sınır algısının neye dönüştürdüğü soruları üzerinden meseleyi ele almanın sınırda göçmen, sığınmacı ve mülteci olma deneyimini analiz etmemizde eleştirel ve alternatif bir bakış açısı sunacağını düşünmekteyiz. Çalışmada Türkiye sınır bağlamında yaşayan göçmen, sığınmacı ve mültecilerin sınır, yasallık ve yasadışılık ile olan ilişkisi masaya yatırılacaktır. Bunu yapabilmek için öncelikle “Transit ülke Türkiye” şeklindeki genel söylemin ne anlama geldiğine bakılacak, sonrasında ise farklı sınır kontekslerinde “bekleyen” göçmen, sığınmacı ve mültecilerin sınırı nasıl tecrübe ettikleri, sınırdışı edilme riskine ve sınırı geçme projesine karşı nasıl stratejiler ürettiklerine bakılacaktır.

“Transit Ülke Türkiye”: Seçim mi mecburiyet mi?

Zorunlu, düzensiz ve transit göç üzerine yapılan araştırmalarda Türkiye'nin transit ülke olduğu argümanı genellikle göçmen, sığınmacı ve mültecilerin yaşamışlıklarına dayanarak yapılan analizlerden çok resmi kurumlardan elde edilen sayılar üzerinden tartışılmıştır. Resmi kurumların elde ettiği ve paylaştığı veriler bir şekilde “ülkeyi başka bir ülkeye gitmek için geçmeye çalışan yabancıların kaç kişi olduğu” ve bununla nasıl baş edilebileceği sorusu, hatta daha çok, kaygısı üzerinden benzer bir perspektiften analiz edilmiştir. Bahsi geçen kurumlardan elde edilen veri ve analizlere bakıldığında, giderek artan sayıda göçmen, sığınmacı ve mültecinin Türkiye'den çıkmak için, Türkiye'yi geçip başka bir yere varabilmek için ciddi bir mücadele verdiğini pekâlâ söylenebilir. Özellikle, göçmen, sınır ilişkisini irdelerken son derece eleştirel yaklaşılması gerektiğini düşündüğümüz kurumlardan biri olan Avrupa Sınır Güvenlik Birimi Frontex'in verileri “Geçiş ülkesi Türkiye” dışında herhangi tartışma alanı bırakmamakta ve rakamsal veriler üzerinden meseleyi ülkeden çıkmak için ülkeye girmek savı üzerinden tartışmaktadır. Bu rakamlar hareket ve hareketsiz akımlar

konusunda yeni soruları beraberinde getirirse de, ülkeleri geçilmek istenen ve istenmeyen ülkeler diye kategorize etse de, meselenin neden ve nasılını tartışmamıza pek olanak vermemektedir. (Biner 2014b) Daha da önemlisi “geçiş ülkesi” kavramının neye denk geldiği, göçmen, sığınmacı ve mülteci yaşamışlığında “geçici olmanın” nasıl bir karşılığı olduğu, bireyin sınırla ilişkisini nasıl etkilediğini sorularını cevapsız bırakmaktadır. O sebeple, yazının ilerleyen kısımlarında rakamsal verilerin eleştirel bir şekilde kullanılarak, bireylerin yaşamışlıklarına yer verilerek, Türkiye’den geçmeyi/gitmeyi bekleyen göçmen, sığınmacı ve mültecilerin, bu ülkeyi neden geçiş ülkesi olarak gördükleri, bu ülkeden nasıl gitmeye/geçmeye çalışırken ne gibi stratejiler geliştirdikleri, bu süreci nasıl deneyimledikleri soruları cevaplanmaya çalışılacaktır.

Kurumsal rakamlarla giriş, çıkışlar bize ne söyler?

Avrupa Sınır Güvenlik Birimi FRONTEX’in açıkladığı verilere göre 2009-2013 yılları arasında düzensiz olarak AB ülkelerine giriş yapanların en sık kullandığı rota İtalya ve Malta’yı kapsayan Akdeniz rotasından sonra Doğa Akdeniz rotası – yani Ege Denizi, Yunanistan – Bulgaristan kara sınırı ve Kıbrıs’tır.¹ Özellikle Yunanistan ve Bulgaristan’a geçişler Türkiye üzerinden olmaktadır. 2009 yılında Doğa Akdeniz Rotası üzerinden Avrupa’ya ulaşanların sayısı 39.975 kişi iken bu sayı 2011’de 57.025’e çıkmış, özellikle kara sınırında alınan önlemler sonucunda 2013’te düzensiz geçiş yapmaya çalışırken yakalanan ve kayıt altına alınan kişi sayısı 24.799’ye düşmüştür. FRONTEX’in de belirttiği gibi: “2013 yılı 2009’dan beri görülen en düşük sayılara inmiş olmakla beraber bu rota hala en sık kullanılan ikinci rota olmaya devam ediyor ve tespit edilen bütün yasadışı geçişlerin dörtte birini oluşturuyor.” Türkiye’nin transit ülkesi olduğunu gösteren diğer kaynak ise Türkiye’nin sınırlarında bulunana Türkiye Silahlı Kuvvetleri Komutanlığı ve ona bağlı Türkiye Sahil Güvenlik Komutanlığı verileridir. SGK verilerine göre 2012 yılında denizde bulunan düzensiz göçmen sayısı 1550, 2013’te 7862 ve 2014 Temmuz sonu itibari ile yakalanan kişi sayısı ise 4081’dir. 2014 Temmuz sonuna kadar Yunanistan Türkiye sınırında yakalanan kişi sayısı 6.545 iken, Bulgaristan Türkiye sınırında bu sayı 3.325’tir. Peki, bu sınır geçmek isteyenler kimler? Neden ve hangi durumlarda kendilerini sınırı geçerken buluyorlar? Sınırı

¹ http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2014.pdf

bazıları düzenli yollarla geçmeyi denerken kimileri neden düzensiz bir şekilde geçmeyi deniyor? Sınırı geçmeye çalışırken insanlar neler deneyimliyorlar? Bir çıkış kenti olan İzmir’de yaşamak mülteciler ve sığınmacılar için ne anlama geliyor? Sınırı geçmeyi bir defadan fazla deneyenler nasıl stratejiler geliştiriyorlar? İstatiksel verilere baktığımız zaman, Haziran 2014 itibari ile Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliğine kayıtlı Suriyeli hariç 45.397² mülteci ve sığınmacı olduğu ve bir o kadar kişinin de kayıt olmayı beklediği göz önüne alınırsa; geçici koruma rejimi altındaki Suriyelilerin sayısının da 1 Milyonu geçtiği göz önüne alınırsa Türkiye’de çok ciddi bir mülteci ve sığınmacı nüfusu olduğu ortaya çıkıyor. Ancak, dikkat çekilmesi gereken nokta, ülkede sığınma başvurusunda bulunan ve bekleyen bireylerin yasayla ve yasal süreçle verdikleri mücadeleye rağmen, mültecilik deneyimlerinin yasallıkla ilişkilerinden çok, geçicilik, yasadışılık ve düzensizlik meseleleri üzerinden tartışılıyor olması. (Biner 2014b, Biner 2014c) Şüphesiz bu durum Türkiye’de mültecilik deneyiminin, yasanın bireye tanıdığı hak ve statü üzerinden değil de, tanımadığı hak ve statü üzerinden şekillenmesiyle yakından alakalı.

İltica alanındaki yasal süreç ve Geçicilik

O anlamda, Türkiye’de iltica prosedürüne dair uygulanmakta olan yasal çerçeve, Türkiye’nin geçiş ülkesi olarak algılanmasındaki inanılmaz kilit bir rol oynamaktadır. Türkiye 1951 Cenevre Mülteci Sözleşmesine koyduğu coğrafi çekince nedeni ile sadece Avrupa Konseyi üyesi ülkelerden gelen kişilere mülteci statüsü vermektedir. Avrupa Konseyi harici ülkelere gelenlere ise kendilerini kabul edecek bir başka ülke bulana kadar Türkiye’de kalmalarına izin veriyor. Bir diğer deyişle, Türkiye mültecilere yerel entegrasyon seçeneğini değil üçüncü bir ülkeye yerleştirilme seçeneğini sunuyor. Bu üçüncü ülkeye yerleştirme BMMYK Türkiye ofisi aracılığı ile gerçekleştiriliyor. Altını çizmenin önemli olduğunu düşündüğümüz başka bir nokta, Türkiye’den yerleştirilen mülteci sayısının diğer ülkelere oranla çok düşük olduğu gerçeğidir. Rakamlara baktığımızda, 2010 yılında bütün dünyada 72.000 kişi üçüncü ülkeye yerleştirildiğini ve bu mültecilerin daha çok Nepal (14,800), Tayland (11,400) and Malezya’ (8,000) dan olduğunu görüyoruz. Sığınma başvurusu kabul edilen ve Türkiye’den yerleştirilen

² [http://www.unhcr.org.tr/uploads/root/ocak_2014_itibariyle_unhcr_t%C3%BCrkiye_istatistikleri\(2\).pdf](http://www.unhcr.org.tr/uploads/root/ocak_2014_itibariyle_unhcr_t%C3%BCrkiye_istatistikleri(2).pdf)

mülteci sayısının çok daha düşük olması ise göçmen, sığınmacı ve mültecilerin sınırla kurdukları çok katmanlı ilişkiyi irdelerken dikkate almamız gereken kilit değişkenlerden bir tanesi.

Sınır şehri olarak İzmir

Sığınmacı ve göçmenler için, Türkiye mecburen geride bırakılması gereken bir ülke. Nasıl geride bırakılabileceği, Türkiye sınırının hangi yol ve yöntemle, nasıl, ne zaman geçilebileceği soruları ise farklı etkenler tarafından belirleniyor. Bireyin hangi sebepten, ne zaman ve nasıl Türkiye'ye geldiği, siyasi ve kişisel anlamda nasıl bir geçmişe sahip olduğu, sosyal ve ekonomik anlamda nasıl bir gücü olduğuna göre değişiyor çoğu zaman. Bu değişkenler çerçevesinde, Türkiye'den geçmeyi, yasayı ve yasallığı etkin bir araç olarak kullanarak deneyen, bekleyen, beklemekten yorulan - ve en sonunda ise çareyi yasa dışı yollarla sınır geçmekte bulan kişilerin sayısı oldukça fazla. Bunun yanı sıra, elde edilen stratejik bilgi sonucunda, yasanın filtresine takılmamak, yasa tarafından hapsedilmemek için, yasal süreç yüzünden para ve zaman kaybetmemek için bir an önce düzensiz yollarla ülkeden çıkmayı deneyen insanlar var.³ Gitme fikri bir kere akla düştüğü zaman ise, İzmir bunu en mümkün kılan sınır şehirlerinden biri olarak algılanıyor.

Türkiye'de mülteciler ve sığınmacılar (geçici koruma altındaki Suriyeliler hariç) uydu kent adı verilen bir uygulamaya tabiler. Bu uygulamaya göre, daha önce belirlenmiş 61 şehirden kendisine söylenen şehre gitmek, orada Yabancılar Şube'ye kayıt olmak ve düzenli olarak, firar etmediğini ispatlamak için, haftada en az bir kere imza vermek ile yükümlüdür. İzmir, İstanbul ve Ankara gibi şehirler önceden belirlenmiş uydu kentler arasında yer almamak ile beraber bu şehirlerde de ikamet eden kayıtlı sığınmacı ve mülteci sayısı oldukça fazladır. Bunun ilk nedenlerinden biri kişinin

³ Ülkeden geçmeyi deneyen kişilere dair, yasal sürecin en zorlu aşamalarından "başarıyla" geçmiş, ancak bir türlü yerleştirilememiş mültecileri bir kategori olarak ele alabiliriz. Diğer bir kategori ise, yasal prosedüre hiç girmeden direk gitmenin yollarını deneyen kişiler olarak konabilir. Yasal prosedürün hala içinde bulunan ama bekleme süresi çok uzamış ve umudu kalmamış olan bireyler ise ayrı bir kategori olarak alınabilir. Son olarak, yasal sürecin içinde çok uzun süre beklemiş ve red cevabı almış, yasal mücadeleden hiçbir umudu kalmamış ve sınırı düzensiz geçmeyi deneyen bir gruptan bahsedebiliriz. Akılda tutulması gereken nokta ise, yasal sürecin içinde olan ve düzenli olarak gitme ihtimali yüksek olan, yasal yollarla ülkeden çıkabileceğine inanan bireylerin, sınırı geçme riskine girmedikleri.

bir akraba veya yakının bu veya o şekilde İzmir’de ikamet ediyor olmasıdır. İkinci neden, kişinin ciddi bir hastalığının olması ve bu hastalığın sadece burada bulunan hastanelerde tedavi edilebiliyor olmasıdır. Diğer nedenler ise daha idarenin işleyişini kolaylaştırmaya yönelik pratik sebeplerdir. Örneğin, kişinin iltica talebinde bulunduğu zamanda diğer uydu kentlerin kotalarının dolmuş olması ve kişileri kabul edemiyor olmaları veya geri gönderme merkezinde daha uzun süre tutulmamak üzere serbest ikamete çekilmesidir. İzmir’de yaşayan mülteci ve sığınmacıların bir kısmı bu nedenle İzmir’de bulunmaktadır. Geçici koruma altındaki Suriyeliler ise daha farklı bir statüde buldukları için yaşayacakları şehir hakkında bir kısıt veya uygulamaya tabii değillerdir. Bu nedenle de birçoğu, gerek akraba ilişkilerinden ötürü, gerekse büyükşehirlerde ekonomik ve sosyal imkânların daha fazla olduğu inancından ötürü İzmir’e gelmişlerdir.

Ancak burada, özellikle çalışmanın odak noktası dikkate alındığında, akılda tutulması gereken nokta, gerek Suriyeli mülteciler olsun, gerek Suriyeli olmayan, İzmir’de yaşayan, bekleyen mültecilerin İzmir’e yukarıda belirtilen sebeplerden ötürü, bilinçli bir tercih yaparak gelmiş olduklarıdır. Bahsi geçen kişilerin bir kısmı yasal sürece kayıt sırasında başka şehre yönlendirilmiş, bu şehirlerde yaşamış ve bir süre sonra firar etmişlerdir, bir kısmı ise direk İzmir’e gelmişlerdir. İzmir’e gelme kararları akıllarında olan bir projenin yapılması gereken aşamalarından biri olarak alınmıştır. Ve şüphesiz bu kararda, İzmir’in çıkış kenti olmasının, ayrıca Aydın, Muğla, Çanakkale gibi diğer çıkış noktalarına yakın olmasının ciddi bir rolü vardır.

İzmir’de bekleyen sığınmacı ve mülteciler kendilerinde yapabilme gücü bulsunlar ya da bulmasınlar günlük hayatlarını sınır üzerine düşünerek, sınırı farklı biçimlerde kurgulayarak geçiriyorlar. İlginç bir şekilde, İzmir’de sınırı geçmenin farklı yolları üzerine düşünen bu insanlar, kendilerini, zihinsel ve fiziksel anlamda ciddi bir hazırlık sürecinden geçiriyorlar. Riskler üzerine düşünüyorlar. Stratejiler geliştiriyorlar. Daha önceki sınır deneyimleri bu sürecin şekillenmesinde inanılmaz önemli bir rol oynuyor. Sınırla kurdukları ilişki ve algıda tamamen bunun üzerinden şekilleniyor. Buldukları farklı ülkelerde, daha önce defalarca denedikleri ve deneyimledikleri sınır geçme tecrübeleri İzmir’de başka türlü bir stratejiye ve bilgiye dönüşüyor. Daha önce sınır geçme tecrübesini bir sürü defa kara sınırından tecrübe etmiş kişiler için sınırı deniz

yolu ile geçmenin neye denk geldiğini düşünmek, bunun üzerine stratejiler geliştirmek daha önce sınırı hiç geçmemiş birinden çok daha zor olabiliyor. Sınırı karadan geçmeyi bir sürü defa denemiş kişiler için sınır geçme normalleştirebilecekleri bir pratikken, sınırı deniz yoluyla geçmek hiçbir şekilde tahayyül edemedikleri “başkalarının projesi” olarak kalabiliyor. O anlamda İzmir’de günlük hayatlarını ve varolma stratejilerini sınırı deniz yolu dışında bir yolla geçme projesi üzerinden kurguyorlar. Kendileri İzmir’deki kaçakçılık sisteminin uzağında tutmuyorlar, aksine sistemi yakından takip ediyorlar, ama bir yandan da kesinlikle deniz yolu ile gitmeyeceklerini söylüyorlar. (Görüşme Temmuz 2014) Sınırı geçme stratejileri, daha önceki yaşanmışlıklar ve bu yaşanmışlıklardan kalan korku, kaygı, cesaret, taktikler üzerinden şekilleniyor. Sınır geçmeye dair çok farklı deneyimleri olan, bunun üzerine uzun süre düşünmüş ve farklı ülkelerde eyleme geçmiş bir aile sınır algısını, deneyimini şu şekilde anlatıyor:

“Sınırı hep kaçakçılar ile geçmeye çalıştık. Önceden işlemleri kaçakçılar hazırlıyordu. Birçok ülkeyi geçmemiz gerekiyordu ama kaçakçıların ağı genişti, her gittiğimiz ülkede bir ortakları vardı. Bazen bizim için sahte pasaport/vize hazırladılar, bazen orijinal vize aldılar. Uçak biletlerimizi hep onlar ayarladı. Biz kaçakçının bize söylediğini yapıyorduk. Yakalanırsanız beni tanıımıyorsunuz, beni bilmiyorsunuz diyordu; biz de söylemedik hiç.” (Afgan aile ile Temmuz 2014 tarihinde yapılan görüşmeden)

Sınır geçmeye dair tecrübe edilen yaşanmışlıklar ve bunun sonucunda şekillenen stratejiler sınır geçme projesinin her aşamasında kendisini hissettiriyor. Sınır algısı, sınırda varolma biçimleri, ilişkileri yönetme taktikleri bu faktörler etrafında şekilleniyor. Israr bir noktada bireyi korktuğu şeyden koruyor, aklına koyduğu fikri uygulamasını mümkün kılıyor. Sınır şehrinde yaşanmışlıklar üzerinden şekillenen sınır geçme projesi bireyi “geçerken” daha güvende hissedeceği başka sınırlara taşıyabiliyor:

Deniz sınırından geçmeyi hiç düşünmedik. Biz hep kara sınırından sınır geçtik. Türkiye’den çıkışımızı da o yüzden hep Bulgaristan üzerinden kurguladık. Onun için önce İstanbul’a gittik. Oradan yola çıktık. Lalapaşa’ya kadar araba ile geldik. Orada indik ve yürümeye başladık. Sınırda(?) 3 erkek polis bizi durdu, üzerlerinde koyu yeşil üniforma vardı. 24 saat bizi orada, buldukları yerde beklettiler. Kalacak yer yok, su yok, yemek yok – öyle toprak zerinde oturduk, uyuduk. Bizi beklerken tam 3 kere vardiya değişti. Onlar araba içinde bekliyorlar. Üstümüzü aramadılar, dedektörle bile bizi aramadılar – bize hiç dokunmadılar. Ertesi sabah gelip sizi deport edeceğiz dediler. Türkiye polisi geldi. Bulgar polis ile Türk polis 5 dakika kadar konuştular, hatta içeriye de gittiler. Orada ne yaptılar bilmiyoruz. (Bir belge değiş tokuşu yapıldı

mi diye sorduğumuzda) Eğer bir belge verdilerse orada vermişlerdir. Bizi Lalapaşa'ya götürdüler. Adımızı, ülkemizi ve iltica nedenimizi sordular. Orada bir gece kaldık. Yatak yoktu; masaların, sandalyelerin üzerinde uyuduk. Lalapaşa'da başka gruplar, Suriyeliler de vardı. Bulgar polis biraz İngilizce biliyordu. "Go to your country, go to Turkey". "Wait here, sit down" dediler. Az İngilizce konuşuyorlardı, sorduk neden bekliyoruz diye ama cevap alamadık. Jandarma bizi Edirne kampına götürdü. 2 hafta orada kaldık." (Temmuz 2014, İzmir'de Afgan aile ile yapılan görüşmeden alıntıdır)

Aslına bakıldığında, sınırda, sınırı geçerken tecrübe edilen karşılaşmalar, etkileşimler, pazarlıklar ve alışverişler yasallık/yasadışılık, iktidar ve öznellik ilişkisi hakkında bize çok şey söylüyor. Özellikle bu karşılaşma ve etkileşimlerde iktidar temsilcileri tarafından kullanılan yönetim araçlarına bakıldığında, yasal muğlaklığın, keyfi kullanılan otoritenin neye dönüştüğünü çok net bir şekilde görmemiz mümkün. (Biner 2014) Bu yönetim araçlarının "yasadışılık ve görünmezlik" ilişkisini neye dönüştürdüğü ve ne gibi sınır dışı etme ya da sınırın içine hapsetme mekanizmaları ürettiği sorunsalı ise meselenin en can alıcı noktası. Bu bakış açısından yola çıkarak, Türkiye'de sınır meselesini göçmenlerin sınır geçme tecrübeleri üzerinden analiz etmenin bu alanda yeni alternatif ve eleştirel yaklaşım ve soruları beraberinde getireceğimi düşünmekteyiz. O anlamda, göçmen, sığınmacı ve mültecilerin sınırda karşılaştıkları, etkileşimde buldukları, pazarlık ettikleri ya da etmek zorunda kaldıkları aktörler üzerinden sınır mekanizmalarını analiz etmenin sınır kontrolü ve iltica erişimi arasındaki ilişkiyi gözden geçirmemize yardımcı olacağına inanmaktayız.

Referanslar

Alvarez Jr, R. R. (1995). The Mexican-US border: The making of an anthropology of borderlands. *Annual Review of Anthropology*, 24, 447-470.

Anderson, J., & O'Dowd, L. (1999). Borders, Border Regions and Territoriality: Contradictory Meanings, Changing Significance. *Regional Studies*, 33(7), 593-604.

Biner, Ö. (2014a) "Türkiye'de "Transit" Mülteci olmak: Sığınma, Yasallık ve Geçicilik üzerine bir inceleme" İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, (yayına hazırlık aşamasında)

Biner, Ö. (2014b) "Yasanın ve sınırın içinde kalmanın kural(sızlığı)," *Sınır dışı ve sınır üzerine disiplinler arası bakışlar*", Danış Didem&Soysüren İbrahim (Eds), Notabene Yayıncılık, İstanbul (basıma hazırlık aşamasında)

Biner, Ö. (2014c) “From Transit Country to Host Country: A Study of “Transit” Refugee Experience in a Border Satellite City, Van, Eastern Turkey”, In: Tokat Karaçay Ayşem Biriz and Üstüncü Ayşen (Eds), *Migrants and Politics of Migrations: Policies, Practices and Trends in Turkey*, The ISIS Press, İstanbul

Biner, Z. Ö (2006d) Les Retenu(e)s à la Frontière”, Recueil Alexandries, Collections Masters, URL: <http://www.reseau-terra.eu/article964>

Coutin, S. B. (Ed.). (2003). *Borderlands, Illegality and the Spaces of Non-existence*. Minnesota: University of Minnesota Press.

De Genova, N.P (2002). Illegality and Deportability in everyday life. *Annual Review of Anthropology*, 31, 419-447

Özgen, N. H. (2005, 7-9 Aralık). *Sınır Kimliği; Sınırlar ve Egemenlik*. Paper presented at the I.Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi (I. National congress of Social Sciences), Middle Technical University, (Ortadoğu Teknik Üniversitesi), Ankara.

Paasi, A. (1999). Boundaries as social practice and discourse: The Finnish-Russian border. *Regional Studies*, 33(7), 669-680.